

หัวข้อวิทยานิพนธ์	แนวทางการพัฒนาและอนุรักษ์ตลาดน้ำนครรังสิตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน
ชื่อผู้เขียน	วิบูลย์ศักดิ์ พิกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. สุวันชัย หวนนากลาง
สาขาวิชา	การจัดการการท่องเที่ยว
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณค่าทางวัฒนธรรม สังคม และความ เป็นมาของมรดกทางวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำนครรังสิต 2) ศึกษาปัจจัยทาง วัฒนธรรมของตลาดน้ำนครรังสิตด้านสิ่งดึงดูดใจทางวัฒนธรรม 3) ศึกษาการจัดการการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำนครรังสิต 4) ศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อแนว ทางการพัฒนาและอนุรักษ์ตลาดน้ำนครรังสิต 5) เสนอแนวทางการพัฒนาและอนุรักษ์ตลาดน้ำนคร รังสิตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ในการ สัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูล จำนวน 34 คน และระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวตลาดน้ำนครรังสิต จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) มรดกทางวัฒนธรรมของชาวรังสิตมีคุณค่าและความสำคัญยิ่ง มี การบอกเล่าเรื่องราวในการพัฒนาทางสังคมและมนุษย์ผ่านทางประวัติศาสตร์อันเป็นผลเกี่ยวเนื่อง กับวัฒนธรรม องค์ความรู้และการให้คุณค่าของสังคม สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการฟื้นฟูและ อนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำนครรังสิตเพื่อใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ประวัติความเป็นมาของมรดกทาง วัฒนธรรม สังคม วิถีชีวิตดั้งเดิมของบรรพบุรุษ เพื่อสร้างจิตสำนึกที่จะช่วยกันอนุรักษ์สืบทอด ต่อไป 2) ตลาดน้ำนครรังสิตมีสิ่งดึงดูดใจทางด้านประวัติศาสตร์ ด้านแหล่งเรียนรู้ทาง ประวัติศาสตร์ชาติพันธุ์ สังคม และวัฒนธรรม ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ด้านวัฒนธรรมภูมิ ปัญญาท้องถิ่น ด้านกิจกรรมทางวัฒนธรรม และด้านการวางแผนการจัดการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม โดยมีการวางแผนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ รวมถึงการประชาสัมพันธ์ในทุกช่องทาง เป็นปัจจัยที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวยังพื้นที่ตลาด น้ำและพื้นที่เชื่อมโยง 3) การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของตลาดน้ำนครรังสิต โดยผู้ที่มี

ส่วนเกี่ยวข้องเห็นว่า มีการจัดการในด้านต่าง ๆ โดยมุ่งผลประโยชน์ให้กับทุกภาคส่วน ทำให้ตลาดน้ำนครรังสิตมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจชุมชน สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ยังเห็นว่าทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรจะต้องทราบบทบาทในการจัดการเพื่อการพัฒนาตลาดน้ำนครรังสิต และข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ในการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตลาดน้ำนครรังสิตในด้านต่าง ๆ อย่างบูรณาการร่วมกัน 4) นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำนครรังสิตในด้านคุณค่าและความดึงดูดใจ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน คือ ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิต ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเข้าถึงแหล่ง ตามลำดับ ส่วนอีก 1 ด้านเป็นความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการพัฒนาในระดับน้อย คือ ด้านการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ 5) การพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำนครรังสิตเพื่อให้เกิดความยั่งยืนต้องอาศัยแนวทางและหลักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ โดยทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรจะต้องทราบบทบาทและให้มีการขับเคลื่อนควบคู่กันไปด้วย ควรสร้างการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนาและอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว ควรมีการอบรมให้กับชุมชน ทั้งด้านการสร้างงานสร้างอาชีพ ด้านอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และด้านอื่น ๆ อย่างต่อเนื่องเพราะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน

คำสำคัญ: ตลาดน้ำนครรังสิต การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การอนุรักษ์อย่างยั่งยืน

Thesis Title	Guidelines for Sustainable Development and Conservation of Cultural Tourism Site on Rangsit Floating Market
Author	Wiboonsak Pigul
Thesis Advisor	Dr. Suwanchai Hounnaklang
Department	Tourism Management
Academic Year	2015

ABSTRACT

The purposes of the research were : 1) to study the values of cultural, social and cultural heritage background of tourism site on Rangsit Floating Market; 2) to study cultural factors of tourism site on Rangsit Floating Market in the part of cultural attractions to establish guidelines and key recommendations to improve conservation and sustainable tourism; 3) to study the cultural tourism management of Rangsit Floating Market; 4) to study the Thai tourists' opinions on the development and conservation on Rangsit Floating Market. 5) to propose "Guidelines for Sustainable Development and Conservation of Cultural Tourism Site on Rangsit Floating Market". The samples for this research were 400 Thai tourists that visited the floating market by using the questionnaire and in-depth interviews with 34 involved people. Informants were including interviews and questionnaires. The descriptive statistic used were frequency, mean, percentage and standard deviation. The results were:

1) The cultural heritage of the local people who lived in Rangsit was valuable and very important. There were untold story of the social and human development through historical and the results related to culture, knowledge and values of society, created to inspire the restoration and conservation of tourism site on Rangsit Floating Market for learning the history and background of the cultural heritage, social traditions of their ancestors, to create an awareness that would help preserve the heritage. 2) Rangsit Floating Market had something compelling in history, the resources were historical, ethnic, social and cultural traditions and local culture, the cultural activities and the management plan, promotion of investment, commercial and cultural tourism, with planned operations in various areas, including information on all channels, all of

these were factors that tourists were attracted to visit the Rangsit Floating Market. 3) Stakeholders had the opinions on the management of cultural tourism site on Rangsit Floating Market that there were various ways on managing focusing on the benefit to all sectors of Rangsit area, which made Rangsit Floating Market was important to community's economy, social, cultural and environment, therefore, stakeholders had to be acknowledge of delegate authorized personnel in Managing for the development on Rangsit Floating Market and comment for solving problems in managing of cultural tourism site on Rangsit Floating Market by integrated together. 4) Thai tourists' opinions on the development and conservation of Rangsit Floating Market tourism, in the value of attraction was in the highest level, the second level in 6 aspects, those were the physical environment, the public relations, the conservation of the attractions, culture and way of life, the facility and the access to the source, respectively, and the other side, opinion on the improvement of the low level, that was the economic value added. 5) Development and Conservation of Rangsit Floating Market site to achieve sustainability should rely on guidelines and principles of ecotourism, priority should be given to management in various fields with driving along, the participation of all stakeholders should be created in the development and conservation of the site. The training should be provided to the community, in terms of career building, environmental conservation and the other side constantly, because these will be useful to the community.

Keywords: Floating Market; Sustainable Tourism Development; Conservation for Sustainable